

DUCHOVNÉ OZVENY

ročník XI.
Júl
2008

Mesačník farnosti sv. Martina z Tours

Suchá nad Parnou, Košolná, Zvončín

číslo 7

Robili to dobre

Keď sme mali na návšteve rodáka, literárneho vedca, prekladateľa a básnika Viliama Turčányho, ešte pred oficiálnym vystúpením hovoril o svojej téme – vyslanie Konštantína – Cyrila a jeho brata Metoda na naše územie. Spomenul, ako podľa PROGLASU Konštantín povedal cisárovi, že je síce unavený a chorý, ale pôjde k Slovanom rád, ak tam majú písmeňá. Je to dost dôležitá poznámka – akoby Cyril vedel o potrebe systémovej práce. Vedel o tom, že slová odznejú a stratia sa, ale ak sa zapíšu, ak sa k nim dá vrátiť, potom taká misia zasieva veci pre budúcnosť.

Slovania písmeňá nemali. A preto ich vierozvestovia museli vytvoriť. Nebola to asi jednoduchá práca. Ale podarila sa. Vytvorili pre naše národy „nosič“, na ktorý sa dalo zaznamenať veci, ktoré budú formovať aj iné generácie.

Dnes podobných nosičov je viac. Už to nie sú len knihy a časopisy, ale aj

kazety, platne, CD-čka, systém škôl a vzdelávania, televízia... Bez nosičov by sa stratila aj hudba, ktorú v minulosti i teraz ľudia tvoria, stratili by sa myšlienky. Nosič nie je cieľom, ale je neodmysliteľným prostriedkom.

V súvisе s týmito myšlienkami a v súvisе so sviatkom vierozvestov Cyrila a Metoda premýšľam nad tým, čo je dnes ten „nosič“ našej národnej kultúrnosti i duchovnosti! Alebo ešte viac: čo na tie „nosiče“ zapisujeme. Túto otázku už otvárajú na viacerých miestach v podobe diskusií a komentárov – o televízii, o časopisoch, o možnej povrchnosti kultúry, o vzoroch pre mládež a deti...

Zdá sa, že je dobré otvoriť ešte ďalší pohľad – či tie naše „nosiče“ nie sú len súčasťou vlastnej zbierky, ktorú nepoužívame! Či sa vieme dostať do podstaty posolstva, preniknúť pod povrch, preniesť do seba to, čo je dôležité...! Alebo či by sa ten Konštantín dnes nepýtal na ľudí schopných správne si vybrať posolstvo, ktoré je dôležité!

Peter Cibira

Duchovná obnova v našej farnosti

V týždni od 11. do 17. februára sa u nás konala duchovná obnova. Téma bola: Sedem hlavných hriechov Prinášame ďalší z príhovorov:

*Téma: **LENIVOSŤ**,
pan farár Patrik Bacigál zo Smolenic.*

Jeden z hlavných hriechov je aj lenivosť. Náš ľudský pohľad na opak lenivého je pracovitý. Čím viac niekto robí, je menej lenivý. Ale je to aj pohľad Svätého Písma, teda Božieho slova? Veď pracovití boli aj vojnoví zločinci. Je takáto pracovitosť niečo, čo naozaj nie je lenivosťou?

Podstatou pre Abrama bolo, že poslúchol Boha (Boh povedal Abramovi: „Odíď zo svojej krajiny!“). A svätý Pavol píše Timotejovi: „Trp so mnou za Evanjelium!“ Takto to má byť, toto máš teraz urobiť. Keď Ježiš zobral Petra, Jakuba a Jána na vrch, nevieme presne, čo tam robili. Evanjelista píše, že tam dokonca zaspali. Bola to lenivosť, alebo nie? Na jednej strane nám spánok pripadá ako lenivosť, na druhej strane, keď sa Ježiš plavil s apoštolmi po Genezaretskom jazere a strhla sa búrka, rybári kričali: „Pane, zachráň nás“ a Ježiš spokojne spal. Búrka ho netrápila. A pritom vieme, že Ježiš prežil celý život bez hriechu, a v takejto kritickej chvíli spi! Ako je to možné? Základnou otázkou pre nás je: „Bože, čo mám urobiť teraz?“ To nie je len otázka dôležitých životných rozhodnutí. To je otázka každého dňa. A preto je dôležitá napr. ranná modlitba, aby sme si už ráno uvedomili, že je tu niekto, s kým máme počítat vo svojom živote, koho sa

máme pýtať, s kým máme hovoriť ako sa máme rozhodnúť. Lebo môžeme byť trikrát v zdanlivo rovnakej situácii a trikrát správna odpoveď môže byť iná. Neznamená, že keď som sa niečo naučil a bolo to v poriadku vtedy, musí to byť v poriadku aj druhý, aj tretíkrát. To nemusí byť pravda.

Pre nás je dôležité, aby sme nepozerali na iných ľudí. Každý z nás má inú cestu. Svätý František Xaverský hovorí, že by bolo divné, keby rehoľník, ktorý sa má v kláštore modliť, bol niekomu stále na pomoci, alebo keby remeselník strávil každý deň v kostole a nemal by byť tam, kde má – bolo by to divné! Každý má svoju cestu a každý z nás sa musí sám pýtať Boha, čo mám ja robiť teraz. Ja sa nemôžem riadiť podľa iných ľudí. Môžem tú situáciu brať do úvahy, ale nemôžem sa (nemusím sa) riadiť podľa iných.

Príbeh: dvaja drevorubači robili v lese. Jeden robil celý deň a druhý si robil prestávky. Na konci dňa mal ten druhý viac narúbaného dreva ako ten prvý. A tak sa prvý pýta: ako je to možné, veď ty stále oddychuješ, ja robím, a ty máš viac dreva!?! A odpoveď? „Ty si všímaš len to, že oddychujem. Ale nevšímaš si, že ja som si počas oddychu vždy nabrusil sekeru.“ Nie je oddych ako oddych!

A preto aj my máme hľadať, čo od nás Boh chce. Musíme sa pýtať, keď chceme ísť správnou cestou. Kráľ Dávid pripravil všetko na stavbu chrámu. Viedol mnoho vojen, zhromažďil veľa bohatstva, podľa histórie napísal väčšinu žalmov..., ale stačila jedna lenivosť, aby narobila veľké problémy. Kráľ vyslal vojsko do boja, on zostal v paláci, uvidel peknú ženu a skončilo to cudzoložstvom a vraždou jedného z naj-

lepších jeho vojakov. Nebolo to preto, že pán kráľ nebol tam, kde mal byť?

Lenivosť je v podstate za každým našim hriechom. Je za všetkým tým, čo robíme a robiť nemáme. Môže sa stať, že človek, ktorý je veľmi aktívny, vo svojej podstate môže byť veľmi lenivý - lebo nerobí to, čo robiť má.

Jeden známy mi rozprával príbeh o svojom starom otcovi. Ráno skoro vstal, pokojne sa pomodlil, pokojne sa naraňajkoval a pomaly, bez náhlenia sa vybral na pole orať. Keď začalo zvoniť na Anjel Pána, pomodlil sa, vypríahol voly, dal ich do chládku k vode, on na hodinu zaliezol pod voz a pospal si. Potom pokračoval v práci. Medzitým, keď niekto prišiel, prerušil prácu, porozprával sa s ním.

Aj tu je dôležité, aby sme sa pýtali, čo vlastne chce Boh od nás. Lebo inak môžeme ísť niekde úplne mimo. Zvlášť v dnešnej dobe by sme sa mali naučiť jednej veci, pretože dnešná doba nás stále naháňa: Ešte toto musím urobiť, toto som nestihol. Naozaj musím?

Musíme sa naučiť strácať čas!

Nie ho zabíjať a tváriť sa, že je to v poriadku, ale vedieť lepšie rozoznávať v Božom svetle čo mám a čo nemám robiť.

Z vyučovania náboženstva vidím, že rodičia nemajú na svoje deti čas. Oni čokoľvek pre nich urobia, všetko im kúpia, ale čas pre nich nemajú. Zdá sa, že je to jeden z najväčších problémov. Deti sa cítia nepotrebné, v škole sa musia potom predvádzať, aby si ich niekto všimol. A chce to tak málo! Aby si s nimi doma rodičia sadli, porozprávali sa. Nestačí len dávať darčeky. Pre rodičov sú deti najväčší dar!

Takisto môžeme hovoriť aj o manželských partneroch, o našich rodičoch, starých rodičoch, priateľoch – vedieť si

nájsť na nich čas. Ešte aj nedeľu, kedy sa máme venovať najbližším, oddychu a Bohu si urobíme pracovnú. Lebo nestíhame! Čo nestíhame? Ak si neoddychneme (samozrejme sú výnimky), ďalší týždeň nebudeme mať z čoho dávať ďalej. Budeme navení, zničení.

Jeden pán hovorí: „Z autobusovej zastávky domov mám cestu 3 minúty. Ale mne trvá kým prídem domov 15 minút. Voľakedy som chodil rovno domov, teraz idem veľkým oblúkom. Počas tej prechádzky si oddychnem, vyvetrám hlavu, všetky pracovné problémy nechám vonku a doma mám na rodinu potom čas. Stratím možno 10-15 minút, ale tá atmosféra doma je lepšia. Exupéry v knihe s názvom: Malý princ hovorí: vedec vynášiel pilulku proti smädu a vysvetľuje Malému princovi, koľko času ľudia ušetria, keď nemusia piť. Na záver sa ho pýta, čo by s tým ušetrebným časom urobil Malý Princ. A Malý Princ mu odpovedá: išiel by som sa prejsť ku studničke.

My častokrát prehliadame veci, ktoré máme „pod nosom“, a naháňame sa za tým, čo ani nie je dôležité. A to je často naša vlastná lenivosť. Robíme to, čo chceme my a nepočúvame, čo chce od nás Boh. Je potrebné, aby sme si častejšie cez deň kládli otázku: **Bože, čo mám robiť teraz?**

Čakáme odpovede a Božou odpoveďou je často len ticho. Ale to je len zdanie ticho, pretože keď žijeme s ním, tak dokážeme vnímať a využiť, kadiaľ máme ísť ďalej, keď sledujeme, čo sa deje okolo nás, keď počúvame Božie slovo, keď vnímame, čo nám hovorí cirkev, tak máme dosť jasné smerovanie, kadiaľ máme ísť. Je dôležité učiť sa byť vnímavý čo nám hovorí Boh a mali by sme sa častejšie pýtať:

Čo mám Bože robiť teraz?

Vesmír a Boh

Stvoril Boh vesmír? Mnohí túto otázku považujú za irelevantnú, pretože máte dar viery, ktorá vám nedovoľuje ani len pochybovať o inej odpovedi ako áno. V mesiaci marec končia žiaci 9. ročníka preberanie astronómie, kde zmienka vzniku vesmíru o Bohu nie je, naopak sú tam podávané 3 hypotézy o vzniku vesmíru. Odporujú tieto teórie možnému stvoreniu vesmíru Bohom?

Na internetových stránkach sa dozvieme, že vedci sa v podstate zhodujú v názore, že vesmír niekedy dávno vznikol. Rozchádzajú sa v názore, či ho stvoril Boh, alebo vznikol náhodou. Skúsme sa teda oprieť o vedecké poznatky:

1. Existencia prírodných zákonov: Zoberme jeden z najznámejších zákonov - gravitačné pole Zeme. Berieme to akosi samozrejme, že ho tu máme, vďaka nemu tu môžeme relatívne usporiadane žiť. Vieme si vôbec predstaviť život bez neho? Existoval by vôbec život na Zemi? Na šťastie ho máme... Podobne by sme mohli uvažovať o ďalších prírodných zákonoch. Aj tie sú „pripravené pre život“. Je to náhoda?...

2. Príroda okolo nás: V knižke „Tančiace skaly“ autor, veriaci človek, hovorí, že by sme nemuseli chodiť ani do kostola, aby sme mohli spoznať Boha. Samotná príroda vďaka nám dáva dostatok poznatkov o existencii „Vyššej bytosti“. Nemusí to prijať každý, ale pre mnohých pohľad na prírodu vyvolá istotu o takejto možnosti.

3. Zázraky okolo nás: Berieme to opäť akosi samozrejme, že z malého semiačka vyrastie veľká rastlina, prípadne strom, resp. aj človek. Je to predsa v tom semiačku...

4. Množstvo intelektuálnych veriacich ľudí: Sú to mnohí vedci, ktorí veria nielen v Boha, ale pri vzniku vesmíru a jeho zákonov vidia za tým všetkým Boha. Spomeniem len jedného z najväčších z nich - Einsteina - ktorý pochádzal zo židovskej rodiny: „Nie je možné, aby za tým usporiadaním vesmíru nebola inteligencia.“

5. **Usporiadanie vesmíru:** Aký máme vesmír?

a.) vznikol pred miliardami rokov - to však neodporuje Svätému písmu

b.) Má svoj počiatok a neustále sa rozvíja – to zodpovedá Svätému písmu

c.) Máme pre Zem tak dôležitú hviezdu ako je Slnko, ktoré už miliardy rokov vyžaruje energiu potrebnú pre náš život. Je to náhoda?! Možno. Obdivujem však, že táto energia, ktorá vzniká premenou vodíka na hélium, je každý deň rovnako veľká! Vieme si predstaviť, že by jedného dňa bola zo Slnka na Zem vyslaná dvojnásobná, resp. polovičná energia? Nezanikol by okamžite život? Je to opäť náhoda, že to tak funguje? Nie je to riadená premena?...

d.) Gravitačné pole Slnka spôsobuje, že naša Zem obieha okolo nášho Slnka vo vzdialenosti 150 miliónov km. Vieme si predstaviť život na Zemi, ak by to pole bolo o niečo silnejšie, resp. slabšie? Život na Zemi by nebol možný. Je to opäť náhoda?

e.) Elektrón: Všetky látky sa skladajú z atómov a atómy majú neviditeľné elektróny a protóny. Elektrický náboj elektrónu je najmenší na svete, má hodnotu $1,6 \cdot 10^{-19} \text{C}$ (coulomb). Vedci vyrátali, že ak by mal tento náboj trochu inú hodnotu, svet by neexistoval, analogicky je to aj s jeho hmotnosťou. Je to opäť náhoda?

f.) Energia pri vzniku sveta: Ak by energia, ktorá bola potrebná pri vzniku sveta bola o niečo väčšia, opäť by vesmír neexistoval v tejto podobe, nevznikla by šanca na život na Zemi. Je to opäť náhoda?

g.) Lety do vesmíru: V minulosti nám podsúvali, že sú dôkazom, že neexistuje Boh, pretože naň nenarazili (ako by Boh bol niečo hmotné)! A že neexistuje nebo! Kosmonauti však lietali niekoľko tisíc km

nad Zemou, kým vesmír má niekoľko miliárd svetelných rokov. Pre mňa tieto lety sú dôkazom, že človek dokáže objaviť výpočtami presne fungujúci vesmír, ale nemá predstavu, čo všetko je ďalej.

h.) Veľkosť vesmíru: Vzdialenosť Slnka a Zeme je 150 mil. km, čo je 1 AU (astronomická jednotka). Vzdialenosť Pluta od Slnka je 40 AU. Je to veľká vzdialenosť? Iba v našej slnečnej sústave. Vzdialenosť najjasnejších hviezd na nebeskej oblohe - súhvezdie Veľkého a Malého vozu je od nás vzdialené 80 svetelných rokov, čo je vzdialenosť, ktorú svetlo rýchlosťou 300000 km/s prejde za 80 rokov. Najbližšou galaxiou, ale aj najvzdialenejším vesmírnym objektom viditeľným voľným okom, je Veľká hmlovina v súhvezdí Andromeda a je od Zeme vzdialená 2 milióny svetelných rokov. Takých galaxií máme vo vesmíre niekoľko a sú zložené z miliónov až miliárd hviezd. Všetky sú v pohybe. Nepripomína to opäť riadiacu bytosť? Je to opäť náhoda?

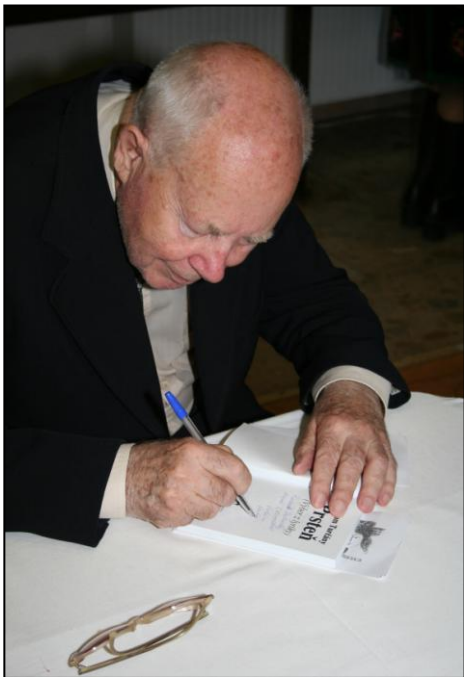
Záver: Žijeme na planéte Zem, v slnečnej sústave, v Galaxii, žijeme vo vesmíre. Sme súčasťou tohto obrovského, neznámeho, ale krásneho a usporiadaného vesmíru. Doterajšie poznatky vedy neodporujú Svätému písmu, naopak. Je tu totiž trochu veľa „náhod“ na dobré fungovanie tohto veľkého kolosu, bez toho, aby som to všetko pripisoval len náhode. Je to najväčšie dielo, ktoré na svete vzniklo. Aj to najmenšie dielo má svojho pôvodcu - majstra. Prečo by sme mali veriť, že toto veľkolepé dielo vzniklo bez vedomia nejakej rozumnej bytosti?

Ja túto bytosť volám Bohom.

v.b. (autor je učiteľ fyziky)
foto Mesiaca: Peter Spusta

Prichádza pevec potulný

Narodeniny nášho velikána
Viliama Turčányho

Nedeľné popoludnie 22.6.2008 sa stalo chválospevom za život plný Ducha. Život básnika, ktorý svoje srdce rozdal ľuďom prostredníctvom slova. A ešte akého slova! Slova múdroslovného a krásneho. Slova dotýkajúceho sa najhlbších hĺbok duše. Náš rodák a priateľ Viliam nás zvučným a „mocným“ hlasom hostil pokladmi svojich myšlienok i myšlienok velikánov našej histórie, ktorých majstrovsky prebásnil. Kto je to Viliam Turčány? Všetci ho poznáme. No skutočne ho poznáme? Poznáme jeho plodný život?

Dokážeme ho spravodlivo oceniť? Čo priniesol svetu za 80 rokov svojho života? Na internete nájdete množstvo odkazov na jeho dielo. Nielen slovenských! Nášho Vilka pozná celý kultúrny svet. Básnik, prekladateľ, literárny vedec. Prekladá klasickú taliansku, francúzsku a antickú poéziu.

Najmä preklady Dante Alighie-riho majú v jeho tvorbe osobitné miesto a význam. Náš drahý oslávenc je majstrom básnickej formy. Kvalitu básnického prekladu Viliama Turčányho potvrdili mnohé ceny doma aj v zahraničí, medzi nimi napríklad talianska Národná cena za preklad Danteho a Petrarca z roku 1987, Pribinov kríž 1. triedy udelený prezidentom SR v roku 2001 a titul „Grande ufficiale“ udelený v tom istom roku prezidentom Talianskej republiky. Je viacnásobným nositeľom cien Jána Hollého, ceny FIT-u (1993), ceny Fra Angelica a iných ocenení.

Excelentne prebásnil Proglas (Úvod k prekladu Svätého písma, ktorého autorom bol sv. Cyril a Metod) na základe pôvodného prekladu zo staroslovienciny od Eugena Paulinyho. Viliam Turčány je neúnavným šíriteľom Proglasu - jeho poslstva pre všetky generácie.

Náš rodák, Viliam Turčány, patrí medzi najvýznamnejšie osobnosti slovenskej poézie. Stanislav Šmatlák o ňom napísal, že je vari najkomplexnejšou tvori-ovou osobnosťou súčasnej slovenskej literatúry... jeho talent mu dobré sudičky vložili priamo do kolisky, veď akoby sa

bol Vilko už narodil s darom hovoriť rečou verša...

Pri príležitosti svojho životného jubilea nám daroval vzácny dar - Zbierku Prsteň. Ilustroval ju, tak ako aj mnohé iné Turčányho zbierky, náš ďalší skvelý rodák, akademický maliar, docent Jozef Ilavský, ktorý prezentáciu zbierky spolu s naším Vilkom humorne i podčiarkujúc hodnotu slova moderovali. Zbierka predstavuje výber básní z jeho posledných piatich zbierok.

Srdce až poskočí, keď začuje ozvenu čistých, kalom súčasného sveta nepoškrvnených túžob vyspievaných v slove. Želáme vám k vašim osemdesiatym narodeninám, aby ste mohli ešte dlhé roky rozdávať z bohatstva darov, ktoré ste dostali. Ku gratulantom sa okrem spoluorganizátorov, ktorými bol Obecný úrad v Suchej nad Parnou a Farský úrad v Suchej nad Parnou, pripojili i významné

osobnosti verejnej správy, Matice slovenskej, Spoločnosti priateľov umeleckého slova, významní rodáci i my ľudia, ktorí ho len prosto máme veľmi radi a vážime si ho pre jeho slovo i jeho osobnosť. Spevácky zbor zo Suchej nad Parnou pod vedením Alenky Baranovičovej mu priniesol kytičku krásnych piesní a slova, i pieseň Tichá voda do Dunajka padala, ktorú má náš Vilko rád. Predseda Trnavského samosprávneho kraja Tibor Mikuš odovzdal obci medailu od majstra Schiffera, ktorou bol Viliam Turčány ocenený.

Autogramiáda a srdečné rozhovory nemali konca kraja. Bolo veru o čom rozprávať. Veď ťažko obsiahnuť jedným večerom a jedným článkom tak plodný a cenný život.

Vďaka, Vilko, že Vás máme.

Gabriela Spustová

foto: Peter Spusta

Jozef Ilavský (vľavo) a jubilant Viliam Turčány

Spomienky našich rodičov

Moja milá Vlčia dolina 4

Vilma Poloncová, rod. Cisárova

V škole sme sa okrem iného učili šiť, štopkať, háčkovať, štrikovať a necovať (siet'ovať). Keď som pásavala husi, na dva obrusy som uháčkovala peknú bielu čipku a modrý okraj. Taktiež sme sa učili pracovať ihlou. Šiť, vyšívať krížikom aj naplno.

Po ukončení ľudovej školy, kto mal peniaze a nadanie šiel sa na štyri roky učiť do meštianky, potom na šesť rokov na gymnázium do Trnavy. Do Trnavy do školy sa chodilo vlakom skoro ráno zo Šelpic. Cesta z Vlčej doliny na stanicu bola dlhá asi 4 kilometre tam a 4 kilometre naspäť.

Cesta k vlaku bola veselá, a to najmä v lete - spev, naháňačky i plač. Chlapci dievčatám hádzali za krk zelených lúčnych koníkov, ktorých je dnes už tak málo.

Po ukončení gymnázia sme sa každý rozišli svojou cestou. Kto sa chcel učiť šiel na vysokú školu. Dievčatá mohli ísť na štvorročnú rodinnú školu, alebo do Skalice na Hospodársku školu Jána Blahu, kde sa učili všeličo potrebné do manželstva - šiť, variť, piecť, práce v záhrade a mnoho iných užitočných vecí. Bol to veselý život. No väčšina dievčat sa po ukončení gymnázia povydávala, a tak sme sa stretli už len cez prázdniny ako už dospelí mladí ľudia.

Sú to krásne spomienky na naše školské časy, ku ktorým vám pridám ešte jednu, ktorá mi utkvela v pamäti. Ako študenti sme v Bratislave volili pána Teplanského do vlády. Boli sme rozdelení na dva tábory: Hlinkovci a Agrárnici. Cestou vlakom do Bratislavy sme ako Hlinkovci na Agrárnikov vykrikovali: „Nech žije pán Teplanský, hurá, hurá, hurá...“ V Bratisla-

ve k nám prišiel pán Teplanský, potľapkal nás po pleci a na obed nám ponúkol slaný guláš. Celou cestou naspäť domov sme opäť vykrikovali „Nech žije pán Teplanský.“ Ten bol aj zvolený, no určite by to tak bolo aj bez nášho kriku. Za toto počinanie som sa veľmi hanbila, pretože moji rodičia o tom nevedeli. Povedala som im, že idem na výlet. Keby sa boli dozvedeli kde som bola, dostala by som sakramentský výprask a na tieto voľby by som do smrti nezabudla. No v pamäti mi utkveli aj bez výprasku. Dnes, keď sa všetci stretne a spomíname, smiechu je až vyše hlavy.

Ale náš život nebol iba o škole. Ak bolo v lete pekne, tak sa nám ako deťom darilo. Pásavali sme husi, kozy, varovali malé deti. Každý musel doma urobiť ľahkú detskú prácu a až potom sme sa mohli ísť hrať. Najviac sme sa hrávali na hornom konci Doliny. Tam bývalo viacej detí ako na dolnom konci. Pri dome Jána Hečku, kde bývali František, Blahoslav a Vít'azoslav Hečkovi, Pajpachovi, Kolkovi, Hutároví a Poncoví. Často sme utekali k Poncovým, kde dedko Ponc obšival topánky. Šiel čižmy na jarmok. Musel sa riadne obracať, aby sám uživil deväť detí. Ako dnes ho vidím, ako čisto oblečený nesie na pleciach 2 až 3 páry krásne sa lesknúcich čižiem a v rukách takisto. Vždy býval veselý, nikdy sme ho nepočuli hundrať, nadávať na ten svet, v ktorom sa tak ťažko zarábali peniaze.

Chcem pripomenúť, že Blahoslav Hečko bol medzi deťmi veľmi obľúbený, všetko sa točilo okolo neho, lebo on mal prvý z detí v Doline mandolínu, na ktorej vyhrával. Hrával tiež na ústnej harmonike a na husliach. Bol veľký vtipkár a mnohému nás naučil. Naučil nás citu a láske k blížnemu. Bol veľmi nadaný už od narodenia.

Jar

V doline to je najkrajšie obdobie v roku. Príroda sa prebúda zo zimného spánku.

Všetko naokolo sa zelenie, aj vtáci sa prebúdzajú a dolietajú. Z Nemečanky tiež prichádzajú srnky, ktoré tam roky žijú. Sú krotké a pekné.

Vtáctva je v Doline veľmi veľa. Vrabce čvrikajú jeden cez druhého. Čierny drozd svojim dlhým zobákom na samom vrcholku topoľa vyludzuje krásny spev - oznamuje príchod jari. Škovránok, ktorého je málo vidieť, lebo lieta ďaleko v poli, pinky, žlny, kukučky, sovy, holuby, slávici, ktorí svojim úžasným trilkovaním vo všetkých tónoch spievajú aj v noci. Kde len berú taký krásny hlas? Potom sú tu lastovičky. Sú to najmilšie vtáčiky. Svojou malou milou hlavičkou krúčia na všetky strany a ľúbezne spievajú. Spievajú, vykrúcajú sa, aby len upúťali pozornosť a oznámili, že už sú tu. Ďalej sú to škorci, ktorých sú veľké krdle až dokážu zničiť celú úrodu čerešní, neskôr hrušiek, slív, avšak najviac hrozna.

Koncom zimy usilovne ťuká do stromov d'ateľ svojim mocným dlhým zobákom, ktorým tiež vykúzlí krásne hniezdo do stromu pre svoju rodinku. Je to až umelecké dielo - krásne okrúhla diera na konci zošíkmená, kde samička znáša vajíčka. Napokon sa tu ešte vyskytujú sovy a netopiere. Najkrajšie a najintenzívnejšie spevy vtákov počuť najmä v apríli a máji. Toto úžasne blahodárne vplýva na ľudskú dušu. To sa nedá ani opísať. To musí človek zažiť - počuť na vlastné uši. Vtáčí koncert sa začína už skoro ráno. Najprv slabo, potom čoraz hlasnejšie a hlasnejšie a odrazu stíchnu a rozletia sa na všetky svetové strany. Toto sa opakuje až do neskorého večera.

Na jar tiež začínajú kvitnúť stromy. Prvými kvitnúcimi stromami sú mandle. Vzápätí sa rozvíjajú na krásne ružovo marhule, potom čerešne, jablone, hrušky, niekedy sa stane, že príde mráz a vtedy kvety omrznu, ale inak je v Doline, keď je

všetko v plnom kvete ako v raji. Je to ohromná krásna. S každým novým dňom pribúdajú nové a nové kvety. Každý deň je krásny, každý deň má svoje neopakovateľné čaro. V Doline je tiež veľa orechových stromov avšak z dôsledku dlhovekosti pomaly hynú.

Jar sa vždy vyznačovala sviatkami jari počnúc, Kvetnou nedeľou, kedy si deti urobili z halúzok vrby pekný stromček, ktorý vyzdobili reťazami z farebných papierikov a slamy. S týmto stromčekom chodili spievať po celej Vlčej ako aj Ružovej doline, z domu do domu.

Pieseň znela;

„Kvetná nedeľa, kdes kľúče dala?

Dala som dala, Svätému Juru,

Svätý Jur volá, zem sa otvára,

všelijaké kvici, kvici,

po poli sa svíci, svíci, ruža fiala.“

Za spev deti dostali kde kúsok koláča, inde vajíčko a podobne. Kým deti prišli domov vajíčka pojedli, až ich bruška boleli.

Potom nasledovala Veľká noc, ktorá sa vyznačovala šibačkou a polievaním vodou. Všetci chlapi zo Suche nad Parnou ako aj z oboch dolín chodili húfnie šibať a polievať dievčatá. Suchovskí chlapi šibali riadne a každé dievča obľali vedrom vody. Dievčatá sa pred nimi skrývali. Chlapi ich hľadali po dome ako aj vonku na dvore. Pamätám sa, že dlho hľadali veľmi pekné dievča Anku Tolarovičovú, ktorú napokon našli na povale. Aby ju dostali dole, zviazali ju a pomaly ju spúšťali dole. Všetci ju riadne vyšibali a pooblievali vodou. To bolo smiechu, kriu a spevu. To bola šibačka! Chlapi našli každé dievča. Keď vyšibali všetky dievky v Suche, potom sa vybrali šibať aj do Vlčej doliny už riadne podgurážení, lebo veľkí chlapi okrem vajíčka dostali aj vypiť, nuž a potom veselí smelo bili a obľievali.

Malí chlapani šibali s riekankami:

*„Šibi ryby, masné ryby
dávajú vajcia od korbáča,
ešte k tomu kus koláča,
naposledy groš, už je toho dost.“*

Dostali vajíčko, kus koláča a išli ďalej.

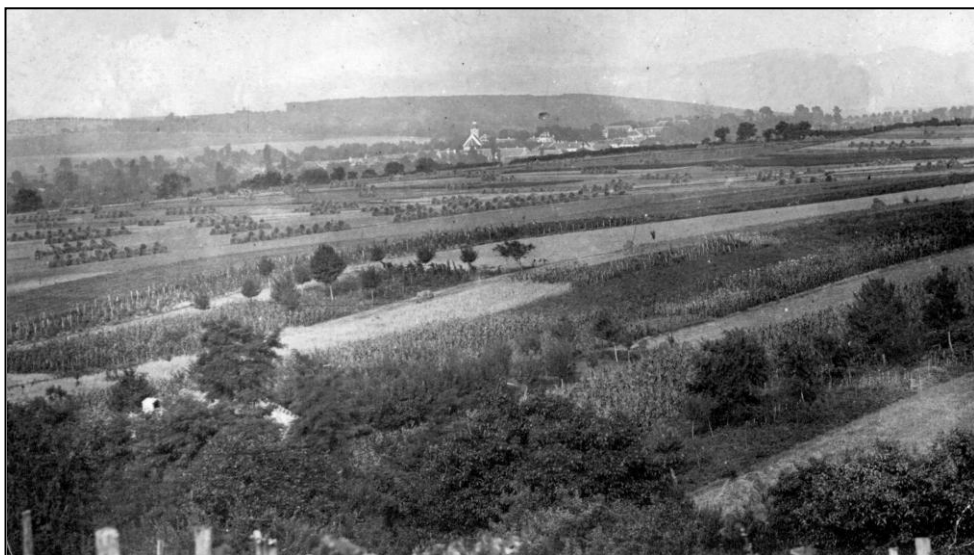
Navečer sa chlapani a mládenci vracali domov. Rodičia, alebo sestry ich zamkli a pričádzala na rad dievčenská šibačka. Bili chlapani, hlava-nehlava a sakramentsky ich pooblievali. Taká bývala šibačka. Veľa smiechu, radosti a teraz už len veľa, veľa spomienok. Dnes už len tak fajnovu šibú a voňavkou poprskejú - to nie je ono.

Leto - žatva

V tejto časti chcem opísať ako sa kedysi robila žatva. Muži šikovne kosili jeden za druhým, ženy sa museli šikovne obracať. Najprv vzali do rúk dlhú slamu, na dvojvo preložili, utiahli a položili na zem. Muži naberali kosákom pokosené obilie a kládli na

proviesla, ktoré ženy zo slamy uvili. Toto potom zviazali do snopov a ukladali do krížov 4 krát 4, aby obilie ešte trochu dozrelo a usušilo sa. Potom sa zväzalo na dlhom voze-rebrináku a vozilo sa domov. Doma na dvore sa natiahla veľká plachta a na ňu sa položili štyri snopy tak, že zrnom sa ukladali do stredu plachty a slamou von. Muži aj ženy cepmi bili do snopov až zrno povypadávalo a ostalo na plachte. Cepy - boli to dve drevené, jedno dlhšie a jedno kratšie oválne drevo, na ktorého konci bolo nasunuté 20 centimetrov dlhé oválne železo. To bola mlatba obilia. Muži aj ženy pri mlátení museli mať od seba určitý odstup, aby sa navzájom nezranili. Jeden za druhým bili do snopov na plachte - raz, dva, tri, štyri... a stále dookola. Bol to úšiam lahodiaci rytmus. Vymlátané, očistené zbožie od slamy sa potom dávalo do lajtára, kde sa čistilo zrno od pliev. Lajtár mal v sebe zabudované kolesá na robenie vetra a štyri až päť sít, cez ktoré sa prepadávaním čistilo zrno.

(pokračovanie nabadúce)

Žatva v minulosti

Apoštolát modlitby na mesiac júl:

- **Všeobecný:** Aby sa zvýšil počet tých, ktorí ako dobrovoľníci pohotovo a veľkoryso poskytujú svoje služby kresťanskému spoločenstvu.
- **Misijný:** Aby Svetový deň mládeže, ktorý sa uskutoční v Sydney v Austrálii, prebudil oheň božskej lásky v mladých ľuďoch a urobil z nich rozsievateľov nádeje pre nové ľudstvo.
- **Úmysel KBS:** Aby nám svätý Pavol bol príkladom v apoštolskej činnosti.

DUCHOVNÉ OZVENY

Farský mesačník

Vychádza poslednú nedeľu
s dátumom nasledujúceho mesiaca.

Vydáva Rímskokatolícka cirkev,
farnosť Suchá nad Parnou, č. 431,
PŠČ 919 01. Tel.: 033 / 55 80 144.

šéfredaktor: Mgr. Peter Cibira,
administrátor

grafická úprava: Ing. Peter Spusta
e-mail: spusta8@mail.t-com.sk
náklad: 400 výtlačkov

S povolením Arcibiskupského úradu
v Trnave, dňa 3.8.1998, č. 2663/98
Registrácia MK SR, č. 1/2001
ISSN 1337-5849

Cena: dobrovoľný príspevok

jún v našej farnosti

Zosnulí:

- +11. 6., Ján Kráľovič, Suchá, 78.r.
- +20. 6., Bernardína Lošonská, Suchá, 85.r.
- +23. 6., Mária Dudášová, Zvončín, 86.r.

Pokrstení:

- * 1. 5.2008, Vanesa Oborilová, Suchá
- * 9. 5.2008, Timotej Braniš, Zvončín
- *18. 4.2008, Partik Juraj Bartoš, Suchá
- *20. 5.2008, Dominik Barčák, Suchá

Výročia, významné cirkevné akcie

11.7.

biskupská vysviacka Mons. Andrej Imrich,
pomocný biskup (1992), Spiš

16.7.

biskupská vysviacka Mons. Viliam Judák,
diecézny biskup (2005), Nitra

17.7.

sviatok blahorečeného mučeníka biskupa
Pavla Petra Gajdiča

20.7.

biskupská vysviacka Mons. Jozef
Zlatňanský, emeritný biskup, býv. sekretár
Interdikasteriálnej komisie pre Cirkev vo
východnej Európe (1997), Topoľčianky

26.7.

biskupská vysviacka Mons. Štefan
Vrablec, emeritný pomocný biskup (1998)

27.7.

biskupská vysviacka Mons. František
Rábek, biskup, vojenský ordinár (1991)

27.7.

biskupská vysviacka Mons. Štefan Sečka,
pomocný biskup (2002), Spiš

31.7.

výročie smrti bl. Zdenka Schelingová,
(1955)

FARSKÉ OZNAMY

Bohoslužby na júl

(Rozpis sv. omši je orientačný, rozhodujúce sú farské oznamy)

Sv. omše v týždni

18.00 - Suchá - utorok až piatok;

17.00 - Košolná - streda

17.00 - Zvončín - štvrtok

Sv. omše v nedeľu a vo sviatok

4. júla - 1. piatok v mesiaci

18.00 - Suchá

5. júla - Cyril a Metod,

slovanskí vierozvestovia

9.00 - Košolná; 10.30 - Suchá

6. júla - 14. nedeľa v Cezročnom období

18.00 - Zvončín, v sobotu, platná na nedeľu

7.30 a 10.30 - Suchá; 9.00 - Košolná

13. júla - 15. nedeľa v Cezročnom období

18.00 - Košolná, v sobotu, platná na nedeľu

7.30 a 10.30 - Suchá; 9.00 - Zvončín

20. júla - 16. nedeľa v Cezročnom období

18.00 - Zvončín, v sobotu, platná na nedeľu

7.30 a 10.30 - Suchá; 9.00 - Košolná

26. júla - Joachim a Anna, patróni kostola

7.30 - Zvončín

27. júla - 17. nedeľa v Cezročnom období

18.00 - Košolná, v sobotu, platná na nedeľu

7.30 a 9.00 - Suchá;

10.30 - Zvončín - slávnosť patrónov kostola, hody

Júl 2008

Cezročné obdobie

Ut **1** Oliver Plunkett, biskup, mučeník

St **2** Návšteva Panny Márie

Št **3** Tomáš, apoštol

Pi **4** Alžbeta Portugalská

So **5** Cyril a Metod, slovanskí vierozv.

Ne 6 14. nedeľa v Cezročnom období

Po **7** Anton Mária Zaccaria, kňaz

Ut **8** Akvila a Priska

St **9** Augustín Zhao Rong, kňaz

Št **10** Libuša

Pi **11** Benedikt, opát, spolupatrón Európy

So **12** Ján Gualbert, opát

Ne 13 15. nedeľa v Cezročnom období

Po **14** Kamil z Lellis, kňaz

Ut **15** Bonaventúra, biskup, učiteľ Cirkvi

St **16** Panna Mária Karmelská

Št **17** Andrej Svorad a Benedikt, pustovník

Pi **18** Fridrich

So **19** Zlatica (Aurea), panna, mučenica

Ne 20 16. nedeľa v Cezročnom období

Po **21** Vavrinec z Brindisi, kňaz, učiteľ Cirkvi

Ut **22** Mária Magdaléna

St **23** Brigita, rehoľn., spolupatr. Európy

Št **24** Sarbel Makhluh, kňaz

Pi **25** Jakub, apoštol

So **26** Joachim a Anna, rodičia Panny Márie

Ne 27 17. nedeľa v Cezročnom období

Po **28** Nazarius a Celzus, mučeníci

Ut **29** Marta

St **30** Peter Chrvzológ, biskup, uč. Cirkvi